

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри державного
управління, публічного адміністрування
та економічної політики
Протокол № 1 від 25.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МЕНЕДЖМЕНТ ЗНАНЬ
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань **28 «Публічне управління та адміністрування»**
Спеціальність **281 «Публічне управління та адміністрування»**
Освітній рівень **другий (магістерський)**
Освітня програма **«Публічне адміністрування»**

Статус дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Розробник:
к.е.н., доцент

Оксана СРМОЛЕНКО

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та економічної політики

Наталія ГАВКАЛОВА

Гарант програми

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2023

ВСТУП

Актуальність навчальної дисципліни та її необхідність та роль у підготовці фахівців. В умовах глобальних та локальних кризових явищ, наслідки яких відчувались і в поширенні кризових процесів в Україні, виникла необхідність перегляду існуючих та формування нових стратегічних напрямів розвитку національної економіки, котрі охоплювали б не тільки продовження становлення інноваційної моделі розвитку, посилення взаємозв'язку наука-промисловість, але й підвищення значущості інтелектуальної складової інноваційного потенціалу.

Навчальна дисципліна «Менеджмент знань» сьогодні особливо актуальна, оскільки галузь управління знаннями тісно пов'язана з традиційними принципами менеджменту у сфері технологічних інновацій, має справу не тільки з науково-технічними та конструкторськими розробками, але і вимагає обліку маркетингової політики підприємства, взаємодії з споживачем, програм з обміну знаннями і досвідом з партнерами тощо. Таким чином, підготовка фахівців із знаннями стосовно управління інтелектуальним капіталом дасть можливість підвищити конкурентоспроможність не тільки підприємств, організацій, установ, а й регіону в цілому.

Метою навчальної дисципліни «Менеджмент знань» є формування у здобувачів компетентностей щодо управління знаннями як сучасного підходу в економіці знань, створення можливостей для вирішення стратегічних і тактичних завдань організації, підвищення її конкурентоспроможності; покращення системи управління розвитком персоналу, здобуття навичок, необхідних для практичного вирішення завдань управління знаннями на макро- мезо- і мікрорівні.

Завданнями навчальної дисципліни «Менеджмент знань» є оволодіння знаннями щодо особливостей діяльності та розвитку підприємств в умовах економіки знань, особливостей становлення та розвитку інноваційної інфраструктури та навичками у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств (мікрорівень) та регіонів (макрорівень) у сучасних умовах розвитку національної економіки.

ознайомлення здобувачів з теоретичними та методологічними основами менеджменту знань;

використання системного підходу щодо організації системи менеджменту знань на підприємстві;

засвоєння основ організації процесу менеджменту знань на підприємстві; придбання теоретичних знань і практичних навичок щодо можливостей використання об'єктів інноваційної інфраструктури.

Предметом навчальної дисципліни є сутність економіки знань і методи управління знаннями, генерація нових знань, зберігання, аналіз та використання

наявних знань про організацію і оточуюче середовище з метою створення ефективних управлінських рішень.

Об'єктом навчальної дисципліни є знання, що відображають різні аспекти діяльності сучасної організації.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
PH01	ЗК01, ЗК04, ЗК07, СК03, СК04, СК12
PH04	ЗК01, ЗК04, СК03, СК04
PH06	ЗК04, СК07, СК12
PH13	ЗК03, СК07, СК12

де, PH01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

PH04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

PH06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

PH13. Ініціювати, розробляти та організовувати впровадження дієвих проєктів в публічному секторі, використовуючи різні форми та моделі взаємодії держави з інститутами громадянського суспільства.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК07. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК12. Здатність розробляти і впроваджувати дієві проєкти в публічному секторі, організовувати міжсекторальну співпрацю органів державної влади, використовувати механізм державно-приватного партнерства.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Менеджмент знань

Тема 1. Теоретичні основи економіки знань

1.1. Сутність та категоріальний апарат економіки знань. Визначення та сутність економіки знань як нового напрямку в економічній науці, основні поняття категорії "знання". Функції та класифікація знань. Сутність знань та їхні функції в економіці знань. Знання та інформація. Класифікація та джерела знань.

1.2 Роль держави у становленні економіки знань. Технологічні уклади як показник розвитку економіки держави. Індикатори економіки знань, структура витрат і джерел фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Тема 2. Особливості становлення економіки знань в Україні

2.1 Загальні характеристики економіки знань розвинутих країн. Економіка знань на прикладі Великої Британії. Еволюція секторів знань у Сполучених Штатах Америки. Нерівномірність розвитку економіки знань у Західній Європі. Досвід форсованого розвитку економіки знань в Ірландії та Фінляндії.

2.2 Проблеми переходу до економіки знань країн, що розвиваються. Слабкість внутрішніх основ економіки знань у країнах, що розвиваються. Економіка знань на прикладі Індії. Формування умов для розвитку економіки знань у КНДР.

2.3 Проблеми становлення економіки знань в Україні. Шанси та проблеми становлення економіки знань в Україні. Формування інститутів економіки знань. Інноваційно-інвестиційна діяльність і науковий потенціал України. Інноваційна стратегія: напрями, завдання та перспективи для економіки України. Структурні реформи. Розвиток інформаційного та гуманітарного сектору.

Тема 3. Менеджмент знань й управління організацією

3.1 Знання в підсистемі організації. Структура капіталу у менеджменті знань. Компетентність організації. Теорія створення організаційних знань. Трансформація знань. Соціалізація, екстерналізація, комбінація, інтерналізація.

3.2 Завдання менеджменту знань в організації. Категорія «управління знаннями», сутність менеджменту знань, завдання, мета менеджменту знань.

3.3 Організаційна структура у процесі управління знаннями в організації. Підходи до організації систем управління знаннями в організаціях. Принципи управління знаннями. Організаційні форми управління знаннями. Структура управління знаннями організації.

Тема 4. Процес управління знаннями

4.1. Сутність процесу управління знаннями організації. Етапи управління знаннями на тактичному та стратегічному рівнях. Механізм управління знаннями. Стратегії ефективного формування та використання знань в організації.

4.2. Джерела знань. Методи пошуку та ідентифікація знань. Генерування, здобуття та накопичення знань. Аудит знань, карта знань. Сутність та етапи проведення аудиту знань, розроблення карти знань організації, онтологічні моделі подання знань.

4.3 Трансферт знань. Використання інформації та знань, етапи життєвого циклу знань, готовність їх до трансферу.

Змістовий модуль 2

Інноваційна інфраструктура

Тема 5. Інформаційні системи в управлінні знаннями

5.1. Системи управління знаннями. Сутність систем управління знаннями, вимоги до таких систем, пошук, архітектура, персоніфікація.

5.2 Програмні засоби для управління знаннями. Лідери програмних засобів. Технології доступу до інформації. Спільна робота груп і соціально орієнтоване програмне забезпечення. Системи управління контентом.

5.3. Інструменти для роботи зі знаннями. Аналіз, вибір інструментів.

Тема 6. Сутність інтелектуального капіталу

6.1 Структура, поняття інтелектуального капіталу. Суб'єкти та об'єкти управління інтелектуальним капіталом. Особливості формування інтелектуального капіталу. Особливості визначення об'єктів інтелектуальної власності.

6.2. Методичні підходи до оцінки об'єктів інтелектуальної власності. Управління об'єктами інтелектуальної власності. Трансфер інтелектуального капіталу.

Тема 7. Сутність та досвід розбудови інноваційної інфраструктури

7.1 Сутність та категоріальний апарат інноваційної інфраструктури. Визначення та сутність інноваційної інфраструктури, основні поняття категорії «інноваційна інфраструктура». Ознаки та функції інноваційної інфраструктури. Формування інноваційної інфраструктури, її ознаки та складові частини. Підсистеми та завдання інфраструктури інновацій.

7.2 Роль держави в розвитку інноваційної інфраструктури. Досвід і завдання розвитку інноваційної інфраструктури. Законодавче забезпечення розвитку інноваційної інфраструктури.

7.3 Моделі національних інноваційних систем. Принципи організації та функціонування інноваційних систем. Базові моделі інноваційного розвитку інноваційних систем: американська, японська, змішана. Особливості інноваційної інфраструктури окремих країн світу. Інноваційна інфраструктура США, досвід держав Євросоюзу, особливості інноваційної інфраструктури Китаю та Японії.

Тема 8. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку

8.1. Сутність та функції бізнес-інкубаторів. Компанії-клієнти та орендарі бізнес-інкубатора (Tena Clients). Партнер інкубатора (Incubator associate business). Політика щодо компаній-клієнтів інкубатора. Послуги бізнес-інкубатора. Роль бізнес-інкубатора в життєвому циклі підприємства. Типологія

бізнес-інкубаторів. Світовий досвід створення та діяльності бізнес-інкубаторів. Досвід розвитку бізнес-інкубаторів у світі. Особливості їхнього становлення в Україні. Проблеми діяльності бізнес-інкубаторів в Україні. Законодавче забезпечення діяльності бізнес-інкубаторів в Україні.

8.2 Сутність стартапів, особливості діяльності. Поняття, завдання, види стартапів. Особливості організації стартапів. Стартапи-лідери. Сутність інститутів підтримки прикладних інновацій. Масштаби діяльності та ступінь впливу на сферу інновацій. Основні завдання діяльності державних та квазідержавних інститутів підтримки прикладних інновацій. Інструменти державних інститутів підтримки прикладних інновацій: фінансові, адміністративні. Організаційна структура інститутів підтримки прикладних інновацій. Типологія організацій, що здійснюють підтримку прикладних інновацій.

8.3 Технопарки та Hi-tech city. Сутність і функції технологічного парку як об'єкта інноваційної інфраструктури, сфери діяльності, умови функціонування. Функції й особливості функціонування технологічних парків у транзитивній економіці. Європейський та американський досвід діяльності технопарків. Міжнародна асоціація технопарків. Головні критерії успіху технопарків. Причини та цілі створення технопарків і парків високих технологій. Участь держави в роботі технопарку: стимули й контроль за діяльністю, головні стимули для створення нау-кових парків. Мета та передумови створення місць високих технологій. Hi-tech мегаполіс. Економічне обґрунтування Hi-tech city. Школа майбутнього Hi-tech city. Екологічна парадигма Hi-tech city. Якість життя Hi-tech city. Духовна парадигма Hi-tech city. Маркетингове забезпечення Hi-tech city. Hi-tech енергетика.

Тема 9. Центри трансферу технологій

9.1 Сутність трансферу технологій. Сутність та типологія трансферу технологій. Внутрішній трансфер, квазівнутрішній трансфер, зовнішній трансфер.

9.2 Умови для розвитку трансферу технологій. Створення умов для просування наукомістких, інноваційних продуктів як на внутрішній, так і зовнішній ринки. Процес продажу технології та ноу-хау як із технічної, так і з комерційної точки зору. Порядок передавання патентів на винахід, патентне ліцензування, торгівля безпатентними винаходами, передавання технологічної документації, ноу-хау тощо. Інжиніринг, наукові дослідження та розроблення під час обміну вченими та експертами, проведення різними фірмами спільних досліджень, організація спільного виробництва, спільного підприємства.

9.3 Проблеми трансферу технологій в Україні. Визначення проблем трансферу технологій в Україні.

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Перелік практичних (семінарських) завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Практичне (семінарське) заняття 1 до теми: “Теоретичні основи економіки знань”	Розгляд питань на семінарському занятті: 1. Визначення та сутність економіки знань як нового напрямку в економічній науці. 2. Класифікація та джерела знань. 3. Технологічні уклади як показник розвитку економіки держави.
Практичне (семінарське) заняття 2 до теми: “Особливості становлення економіки знань в Україні”	Розгляд питань на семінарському занятті: 1. «Економіка знань» на прикладі Великобританії. 2. Еволюція секторів знань в Сполучених Штатах Америки. 3. Досвід форсованого розвитку економіки знань в Ірландії та Фінляндії. 4. Економіка знань на прикладі Індії. 5. Формування умов для розвитку економіки знань в КНДР
Завдання зі структуризації до теми: “Менеджмент знань й управління організацією”	Побудова карти знань
Завдання «Метод фокальних об’єктів» до теми: “Процес управління знаннями”	Пропрацювання методу фокальних об’єктів, формування ідей, презентація отриманих результатів
Завдання «Фасилітаційні методики в управлінні знаннями» до теми: “Інформаційні системи в управлінні знаннями”	Пропрацювання фасилітаційних методик, виконання завдання з їх використанням.
Завдання «Swot-аналіз програмних засобів управління знаннями» до теми: “Інформаційні системи в управлінні знаннями”	Здійснити Swot-аналіз програмних засобів управління знаннями в обраній організації
Практичне (семінарське) заняття 3 до теми: “Сутність та досвід розбудови інноваційної інфраструктури”	Розгляд питань на семінарському занятті: 1. Роль держави в формуванні «інноваційної інфраструктури». 2. Структура «інноваційної інфраструктури». 3. Досвід побудови інноваційної інфраструктури в країнах Європи 4. Становлення інноваційної інфраструктури в США.
Кейс «Історія успіху Indiaso» до теми: “Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку”	Пропрацювання матеріалів кейсу, виконання завдань, представлення результатів.
Завдання «Особливості розбудови технопарків» до теми: “Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку”	Вивчення досвіду розбудови технопарків, генерування ідей щодо створення нових об’єктів, обґрунтування їх необхідності.

Завдання «Оцінка готовності технологій до трансферу» до теми «Центри трансферу технологій»	Виконання завдання з розрахунку готовності технологій до трансферу. Опрацювання різних варіантів стратегії.
Завдання «Ризики венчурного інвестування» до теми «Центри трансферу технологій»	Виконання завдання з розрахунку ризиків інвестиційної діяльності у венчурні проєкти. Пошук оптимальних варіантів.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.

3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Теоретичні основи економіки знань	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Менеджмент знань – парадигма третього тисячоліття»
Тема 2. Особливості становлення економіки знань в Україні	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Знання як інформаційна категорія»
Тема 3. Менеджмент знань й управління організацією	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Управління знаннями в сучасній організації», підготовка до колоквиуму.
Тема 4. Процес управління знаннями	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Знання як інтелектуальна власність»
Тема 5. Інформаційні системи в управлінні знаннями	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Управління корпоративними знаннями в сучасній організації»
Тема 6. Сутність інтелектуального капіталу	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Управління корпоративними знаннями в сучасній організації».
Тема 7. Сутність та досвід розбудови інноваційної інфраструктури	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Організація науково-дослідної діяльності в організації».
Тема 8. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Організація трансферу знань». Підготовка до написання колоквиуму.

Тема 9. Центри трансферу технологій	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського/практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Організація навчального процесу ВНЗ та система оцінювання знань». Есе на тему «Роль знань у інноваційній економіці», Написання колоквиуму.
-------------------------------------	---

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких:

Словесні (лекція (Теми 1-9), проблемна лекція (Тема 4, Тема 7), міні-лекція (Тема 2, Тема 5, Тема 9)).

Наочні (демонстрація, презентації (Теми 1-9)).

Практичні (практична робота (Теми 2-6, Теми 8-9), есе (Тема 9), кейс-метод (Тема 6), тощо), робота в малих групах (Теми 2-6, Теми 8-9), семінари-дискусії (Тема 1, Тема 7), мозкові атаки (Теми 2-6, Теми 8-9), індивідуально-дослідницька робота (Теми 7-8).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: колоквіуми (20 балів), есе (10 балів), доповіді на семінарах (10), виконання завдань за темами (20 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни з формою семестрового контролю екзамен (іспит)).

Приклад екзаменаційного білета

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. С. КУЗНЕЦЯ

Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський) рівень

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Навчальна дисципліна: «Менеджмент знань»

БІЛЕТ № 1

Стереотипні тести.

1. Технологічне ядро складають такі країни:

- а) США, Японія, Німеччина, Англія, Франція;
- б) Італія, Канада, Швеція, Нідерланди, Австралія, Південна Корея;
- в) постсоціалістичні країни Східної Європи;
- г) країни СНД.

2. Знання – це:

а) тим чи іншим способом зафіксовані відображення реальної дійсності, реально існуючих об'єктів чи явищ;

б) продукт усвідомленої чи неусвідомленої переробки інформації, який дозволяє цілеспрямовано отримувати очікувані результати;

в) сукупність принципів, правил, актів, вмінь, якими керуються при прийнятті рішень в управлінській і трудовій діяльності;

г) сукупність даних щодо ситуації того, хто їх отримує

3. США стали батьківщиною сучасного управління завдяки:

- а) відсутності проблем з походженням, національністю;
- б) підтримки ідеї освіти для всіх;
- в) утворенню монополій;
- г) все перераховане вірно.

4. Ядро світової економічної системи складають :

- а) близько 100 міжнародних корпорацій;
- б) близько 300 міжнародних корпорацій;
- в) близько 500 міжнародних корпорацій;
- г) близько 1000 міжнародних корпорацій.

5. Розвинені в технологічному відношенні країни виступають:

- а) експортерами та імпортерами інновацій;
- б) лише експортерами інновацій;

- в) лише імпортерами інновацій;
- г) виступають посередниками в експорті-імпорті інновацій.

6. Для організації, що навчається, не характерно:

- а) цілі і задачі організації та її підрозділів обговорюються на всіх рівнях;
- б) комунікації розвиваються у всіх формах як між підрозділами організації, так і між її членами;
- в) менеджери розглядають працівників як підпорядкованих виконавців;
- г) комунікація розвивається у всіх формах як між підрозділами організації, так і між її членами.

7. Знання – це:

- а) тим чи іншим способом зафіксовані відображення реальної дійсності, реально існуючих об'єктів чи явищ;
- б) продукт усвідомленої чи неусвідомленої переробки інформації, який дозволяє цілеспрямовано отримувати очікувані результати;
- в) сукупність принципів, правил, актів, вмінь, якими керуються при прийнятті рішень в управлінській і трудовій діяльності;
- г) сукупність даних щодо ситуації того, хто їх отримує.

8. Концепція П. Сенге базується на таких «вміннях»:

- а) особиста майстерність;
- б) формування загального бачення;
- в) ментальні моделі;
- г) правильні відповіді а), б), в)

9. Характерними ознаками персоналу в організаціях, що навчаються, є:

- а) особиста майстерність і системне мислення;
- б) вміння працювати з ментальними моделями;
- в) загальне бачення і командне навчання;
- г) всі відповіді правильні.

10. Функції знань в економіці знань наступні:

- а) виробничий ресурс, який використовується в процесі виробництва продукції;
- б) засіб консолідації суспільства і відтворення суспільних інститутів;
- в) предмет безпосереднього кінцевого споживання;
- г) всі відповіді правильні.

11. Критерієм прийняття управлінського рішення виступає:

- а) екологічний ефект;
- б) соціальний ефект;
- в) науково-технічний ефект;
- г) економічний ефект

12. Сценарій кодифікації ефективний у випадках:

- а) в організації багато віддалених офісів;
- б) бізнес організації носить сезонний характер;
- в) в організації багато винаходів і ноу-хау;
- г) всі відповіді правильні.

13. Бенчмаркінг – це:

- а) метод комплексного інноваційного дослідження об'єкта з метою розвитку його корисних функцій при оптимальному співвідношенні між значущістю для споживача і затратами на їх здійснення;
- б) систематична діяльність, спрямована на пошук, оцінку і навчання на кращих прикладах конкурентних компаній, незалежно від географічного становища, сфери бізнесу і його розмірів;
- в) метод, спрямований на впровадження нових ідей, наукових знань, технологій і видів продукції в різні галузі виробництва і сфери управління суспільством;

г) кінцевий результат інтелектуальної творчої праці, який отримав реалізацію у вигляді нового чи вдосконаленого товару, чи нового або вдосконаленого технологічного процесу.

14. Регулярне використання минулого досвіду для збільшення вартості продуктів і послуг характерне для сценарію:

- а) кодифікації;
- б) кодифікації і персоніфікації;
- в) персоніфікації;
- г) не використовується взагалі.

15. А. Маршалл стверджував, що:

а) капітал утворюють значною мірою знання і організація, і знання виступає найпотужнішим стимулом виробництва;

б) базисним економічним ресурсом вже є знання, а не капітал, природні ресурси чи робоча сила;

16. В основі професійної компетентності лежить:

- а) професійна придатність;
- б) професійний погляд;
- в) професійна звичка;
- г) професійна непридатність.

17. Діагностика (аудит) знань проводиться:

- а) на 2-х рівнях;
- б) на 5 рівнях;
- в) на 3 -х рівнях;
- г) рівні не виділяються.

18. Єдина картина компетенцій всієї організації називається:

- а) карта знань;
- б) пілотний проект;
- в) діаграма «річка»;
- г) діаграма «драбина».

19. До функцій сторітелінга не належить:

- а) пропагандистська;
- б) загальна;
- в) комунікативна;
- г) утилітарна.

20. Директор із управління знаннями не обов'язково повинен:

- а) володіти якостями лідера;
- б) розуміти бізнес;
- в) вміти управляти організаційними змінами;
- г) мати досвід роботи в сфері високих технологій.

Діагностичне завдання

Які проблеми заважають ефективному використанню знанневого ресурсу в Україні?

Евристичне завдання

Не всі інноваційні технології можуть вважатися проривними, а тільки ті, які глобально змінюють суспільство. Патрік Ван Ден Дуін, відомий футуролог, розповів як знайти такі інновації. Зокрема, вчений виділив кілька інноваційних технологій, які можуть стати проривними: біоінформатика; синтетична біологія; дизайн харчових продуктів; смарт фармінг; вертикальні ферми; аквакультура; біоінформатика; генетика; альтернативні джерела білку; технологія консервації та подовження терміну зберігання харчових продуктів.

В своєму аналізі він використав різні варіанти майбутнього, щоб оцінити шанси обраних технологій стати проривними. Перспективність інновацій залежить від того, за скількох напрямків розвитку вони будуть актуальними.

Також Патрік Ван Ден Дуін виокремив 5 магістральних варіантів розвитку майбутнього:

1) економічний оптимізм – глобалізація та контроль ринку міжнародними корпораціями;

2) реформа ринку – держава та суспільство регулює ринок і вплив глобальних корпорацій;

3) світовий сталий розвиток – велика увага до проблем екології та здорового способу життя;

4) регіональна конкуренція – повернення до політики протекціонізму і державного та суспільного контролю над особистістю;

5) регіональний сталий розвиток – розвиток локальної економіки та самоорганізації.

До інноваційних технологій, які мають високі шанси стати проривними технологіями, належать: біоінформатика; смартфармінг; синтетична біологія; дизайн харчових продуктів; альтернативні джерела білку.

До технологій з меншими шансами належать: вертикальні ферми; аквакультура; технологія консервації та подовження терміну зберігання харчових продуктів.

Загальні тенденції у сфері здоров'я, демографії та добробуту Патрік Ван Ден Дуін бачить так: біоінформатика та дизайн харчових продуктів створюють продукти, орієнтовані на індивідуальні потреби кожного споживача; така персоналізація підвищить загальний добробут та допоможе в дотриманні персональної дієти; урбанізація стимулює розвиток вертикальних ферм.

У сфері безпечної енергетики спікер виділив наступні тенденції: зменшення екологічної шкоди завдяки здобуткам біоінформатики та ІТ у сільському господарстві; генетика, синтетична біологія та дизайн їжі зменшать навантаження на традиційне сільське господарство за допомогою лабораторного виробництва їжі; поява нових джерел енергії – сонячної, вітрової, з водоростей та біопалива.

Завдання: що, на вашу думку, може прискорити появу описаних вище технологій в реальному житті? Що може пригальмувати ці процеси? Поясніть свою думку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Екзаменаційний білет складається з 20 стереотипних тестів та двох завдань: з одного діагностичного та одного евристичного, які перевіряють рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з теоретичних основ дисципліни “Менеджмент знань”, а також умінь планувати, організувати, проконтролювати, мотивувати інноваційну діяльність.

Стереотипні тести та завдання розкривають рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з уміння теоретичного обґрунтування основних законів, закономірностей та принципів менеджменту знань стосовно застосування їх у практичній діяльності, в тому числі з урахуванням досвіду європейських країн у сфері управління знаннями.

Діагностичне завдання розкриває рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з аналізу умов та досвіду організації адміністративної діяльності за технологією управління знаннями та новітніх концепцій менеджменту при управлінні публічними установами.

Евристичне завдання розкриває рівень оволодіння студентами професійними компетенціями з використання технологіями управління знаннями, в тому числі при виконанні

адміністративної діяльності в органах державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Для оцінки письмової екзаменаційної роботи використовуються такі критерії:

стереотипні тестові завдання – 20 тестів – кожна вірна відповідь оцінюється у 1 бал;

діагностичне завдання – максимальна оцінка за вирішене завдання складає 9 балів;

евристичне завдання – максимальна оцінка за вирішення якого складає 11 балів.

Підсумкова оцінка за екзаменаційну роботу складається з суми балів за вирішення всіх завдань.

36-40 балів –«відмінно»: безпомилкові точні відповіді на тестові питання та діагностичне і евристичне завдання (не менше 90% потрібної інформації), здобувач демонструє повне опанування матеріалом, здатність до його аналізу та творчого осмислення, ознайомлення з додатковою літературою;

30-35 балів –«добре»: достатньо повні і з незначними помилками відповіді на тестові питання та діагностичне і евристичне завдання (не менше 75% потрібної інформації), здобувач в цілому вирішив діагностичне та евристичне завдання, а при виконанні допускався деяких неточностей теоретичного характеру, які суттєво не впливають на цілісне розуміння дисципліни;

25-29 балів –«задовільно»: неповні і з помилками відповіді на тестові питання та діагностичне і евристичне завдання (не менше 60% потрібної інформації), здобувач має загальне уявлення про об'єкт, що вивчається, але при викладенні матеріалу бракує логічності, послідовності та кінцевого аналізу ситуації;

1-24 бали –«незадовільно»: недостатні і незадовільні, з суттєвими помилками відповіді на тестові питання та діагностичне і евристичне завдання (менше 60% потрібної інформації), здобувач має слабе уявлення щодо вивченого матеріалу, відсутнє виконання більшості завдань, або вони виконані невірно.

Стереотипні тестові завдання оцінюють базові компетентності, якими повинні оволоділи здобувачі. Максимальні бали за виконані завдання можуть бути отримані при глибокому засвоєнні програмного матеріалу, засвоєнні рекомендованої літератури; чіткому володінню понятійним апаратом, методами використання базових інструментів менеджменту знань і вмінні використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язанні ситуацій. Евристичне та діагностичне завдання виконані як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на дуже високому рівні і на їх основі запропоновані рекомендації і заходи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вступ до публічного адміністрування : навчальний посібник / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Н. Л. Гавкалової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 372 с. - Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/14611>.

2. Управління знаннями. Підручник. / В. Приймак, К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019.– 240с.

Додаткова

3. Агавердієва Х. Ф. Конкурентна перевага менеджменту знань в управлінні підприємством / Х. Ф. Агавердієва, А. О. Малюкіна. // Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця: матеріали V науково-практ. конф., 26–27 лист. 2020 р. : тези допов. – Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2020. – С. 258–259. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24765>.

4. Дяків О., Шушпанов Д., Пошеложний В. Розвиток економіки знань в організації, яка самонавчається. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. Випуск 1 (95). С. 113-125. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1345>.

5. Інформаційні системи та технології [Текст] : монографія / Н. О. Бринза, О. В. Вільхівська, О. І. Пушкар та ін. ; під ред. В. С. Пономаренка ; під ред. В. С. Пономаренка. — Харків : ФОП Бровін О. В., 2019. — 210 с.

6. Інформаційні технології та системи : міжнародної наук.-практ. конф., 14-15 квітня 2022 р. : тези допов. / Секція 1. Інформаційні технології в організаційно-технічних системах. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – Ч. 1. – 25 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26476>.

7. Клименко І. С. Інтелектуальний капітал і ринок інтелектуальної власності в умовах інформаційної економіки: проблеми ідентифікації та оцінки [Текст] / І. С. Клименко, О. М. Тарануха, О. В. Журавель ; // Економіка та держава. — 2021. — №5. — С. 38-43.

8. Публічне управління та адміністрування у забезпеченні регіонального розвитку населення [Електронний ресурс] : монографія / Н. Л. Гавкалова, Л. Й. Аведян, Т. А. Власенко [та ін.] ; за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. - 375 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/24878>.

9. Томах В. В. Економіка знань : конспект лекцій / В. В. Томах. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 116 с.

10. Kavalić M. et al. Influencing Factors on Knowledge Management for Organizational Sustainability. Sustainability. 2021. Т. 13. №. 3. Р. 1497. – [Electronic resource]. – Access mode: https://www.researchgate.net/publication/348947442_Influencing_Factors_on_Knowledge_Management_for_Organizational_Sustainability.

11. Manesh M. F. et al. Knowledge management in the fourth industrial revolution: Mapping the literature and scoping future avenues. IEEE Transactions on

Engineering Management. 2020. Т. 68. №. 1. Р. 289-300. – [Electronic resource]. -
Access mode [https://
http://eprints.lincoln.ac.uk/id/eprint/39382/1/IEEE_Industry4.pdf](https://http://eprints.lincoln.ac.uk/id/eprint/39382/1/IEEE_Industry4.pdf).

Інформаційні ресурси

12. Менеджмент знань. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9627>.

13. Офіційний сайт ВРУ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.zakon.rada.gov.ua>.

14. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків :
Закон України № 991-XIV від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим
доступу : <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.

15. Статистика України : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим
доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.